

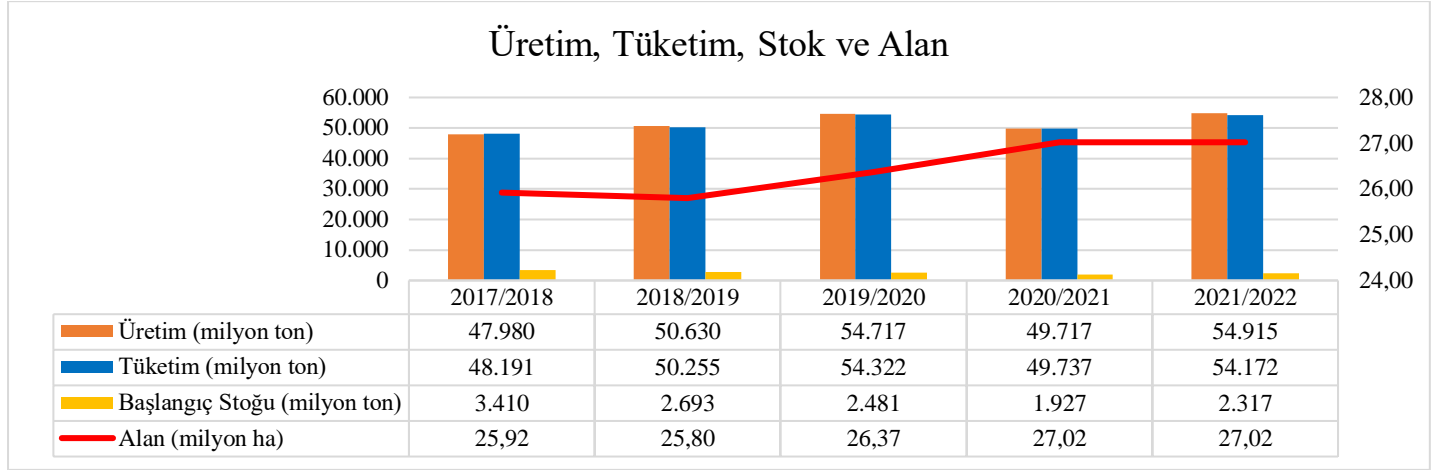

ÜRÜN MASALARI AYÇİÇEĞİ BÜLTENİ

SAYI: 16

HAZİRAN 2021

DÜNYADA AYÇİÇEĞİ

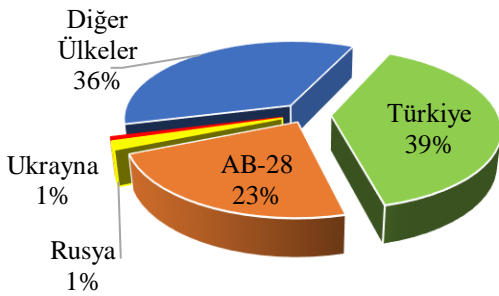

Kaynak: USDA, 2021/2022 Öngörü

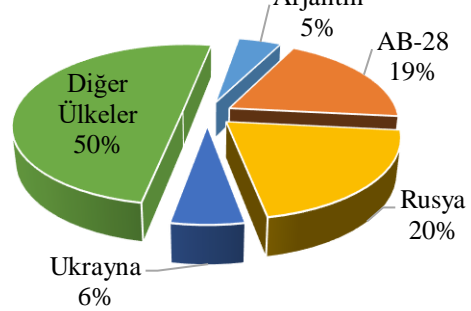
Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) bitkisel yağ fiyat endeksi Mart ayına göre 2,9 puan artarak Nisan ayında ortalama 162 puana yükselmiştir. 2021/2022 üretim sezonunda dünya ayçiçeği üretiminin 55 milyon ton ile rekor seviyede olması beklenmektedir. Üretim artışının büyük kısmının Rusya, Ukrayna ve Avrupa Birliği ülkelerinde olacağı öngörülmektedir. Arjantin, Türkiye ve Moldova'da da üretim artışı beklenmektedir. Bunun yanında Amerika ve Çin'de ekim alanlarında azalmaya bağlı üretimin düşük olması bu ülkelerin ihracatının düşmesi, ithalatının ise artması beklentisini oluşturmaktadır.

Dünya üretiminde 2. sırada olan Rusya 9 Ocak – 30 Haziran 2021 tarihleri arasında ton başına 165 eurodan az olmamak kaydıyla uygulanan vergiyi yüzde %6,5 seviyesinden %30'a çıkarmıştır.

Ayçiçeği İthalatı(2021/2022)

Ayçiçeği İhracatı (2021/2022)

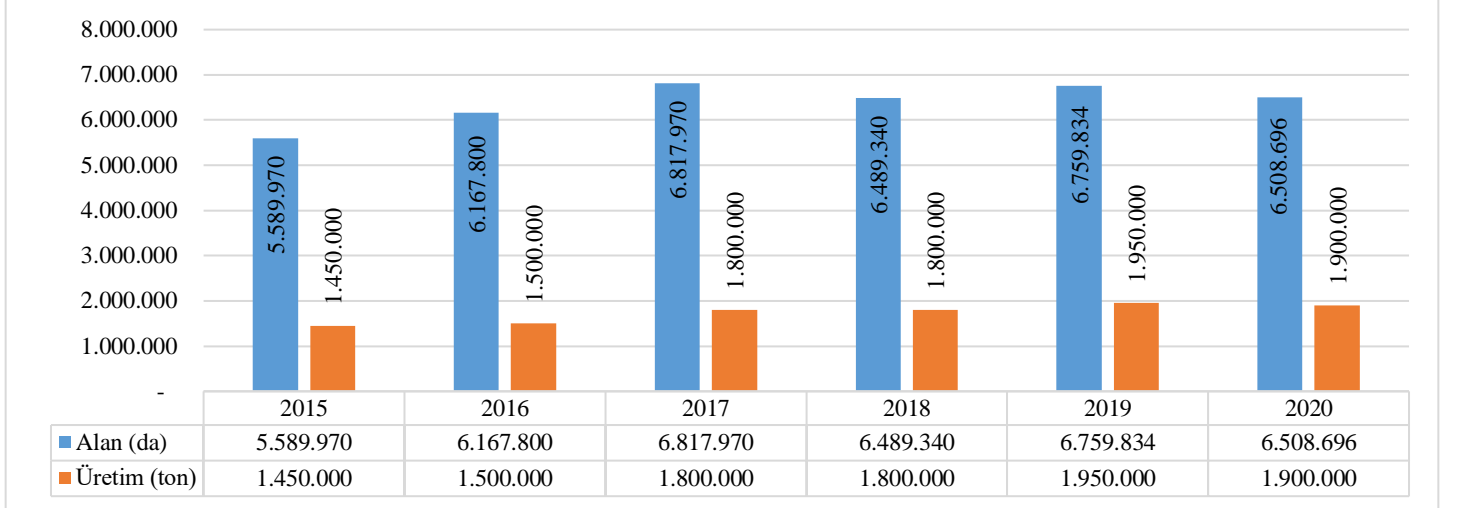

Kaynak: USDA, 2021/2022 üretim sezonu tahmini

2021/2022 pazarlama yılında Mayıs ayı itibariyle dünya genelinde 3,07 milyon ton ithalat ve 3,42 milyon ton ihracat gerçekleşmiştir. Ayçiçeği ihracatında önde gelen ülkeler AB ülkeleri ve Rusya'dır.

TÜRKİYE'DE AYÇİÇEĞİ

Alan ve Üretim

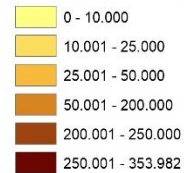
Kaynak: TÜİK

Ülkemiz yağlık ayçiçeği ekiliş alanları 2015 yılında 5,6 milyon dekar iken 2020 yılında yaklaşık %17 artarak 6,5 milyon dekara yükselmiştir. Diğer yandan 2015 yılında 1,45 milyon ton olan yağlık ayçiçeği üretimi 2020 yılında 1,9 milyon tona ulaşmıştır. TÜİK 2019/2020 pazarlama yılı verilerine göre ayçiçeğinin yeterlilik oranı %60,1'dir. Dekara verim ortalaması 2015 yılında 264 kg iken 2020 yılında yaklaşık %11 artarak 292 kg'a yükselmiştir.

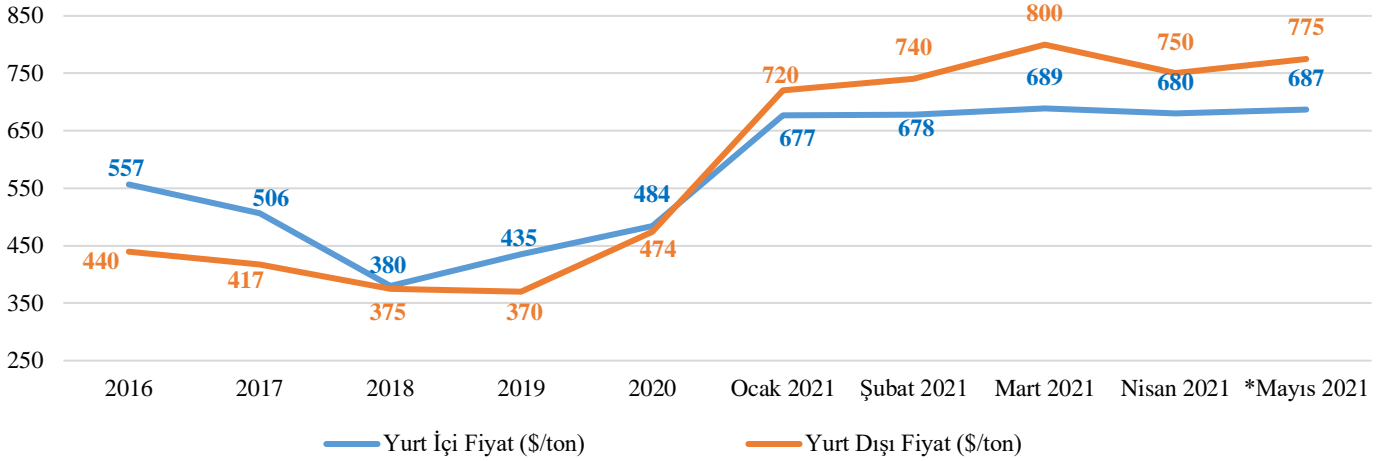
Gösterim

Ayçiçeği (Yağlık) Üretim Miktarı (ton)

Kaynak: TÜİK 2020

Yurt İçi ve Yurt Dışı Fiyatlar

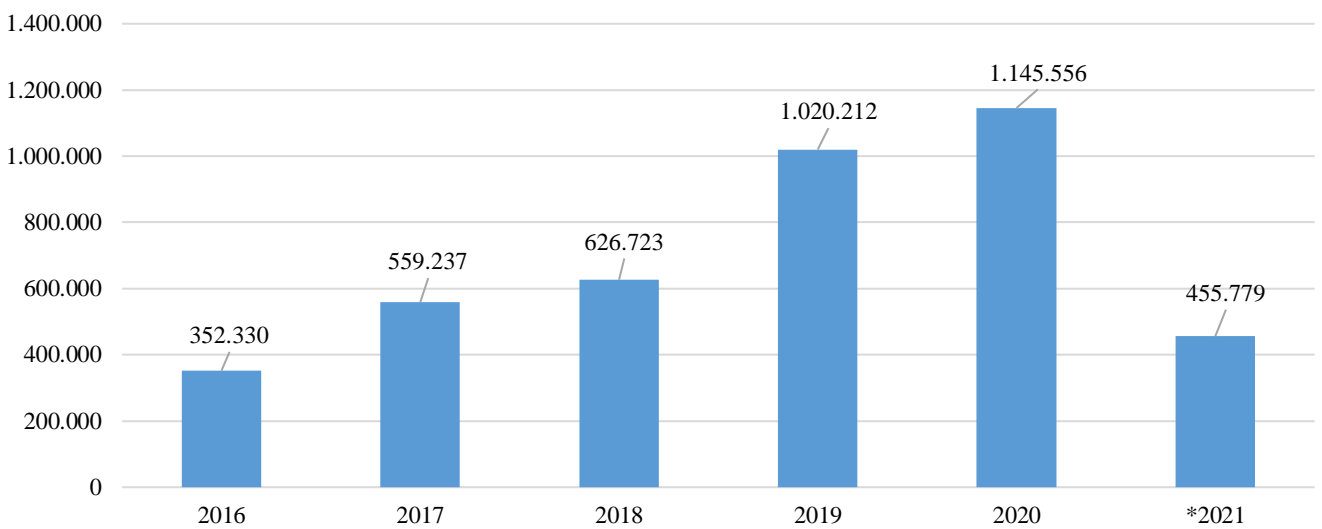
Kaynak: USDA, Edirne Ticaret Borsası, T.C. Merkez Bankası ilgili yıl/ay dolar kuru alınmıştır. *21 Mayıs 2021 tarihli fiyatı

Yurt dışı borsa fiyatlarında, dünya genelinde pandeminin etkisiyle artan tüketimle birlikte artış yaşanmıştır. 2020 yılında ortalama olarak **420 \$/ton** olan yurt dışı ayçiçeği fiyatı 2021 yılı Mayıs ayında **775 \$/ton** olmuştur.

Yurt içi borsalarda ise 2020 yılı fiyatları bir önceki yıla göre artış göstererek ortalama **484 \$/ton** seviyelerine gelmiştir. Nisan ayında ortalama **5.550 TL/ton**'dan (**680 \$/ton**) işlem gören ayçiçeği fiyatları, **21 Mayıs 2021** tarihi itibarıyla **5.750 TL/ton**'dan (**687 \$/ton**) işlem görmektedir. (Nisan ayı ortalama \$ kuru: 8,16 TL ve 21.05.2021 tarihinde \$ kuru: 8,37 TL)

DIŞ TİCARET

İthalat (ton)

Kaynak: TÜİK, GTİP No: 12060010, 12060091, 12060099 *Ocak-Nisan

Ülkemiz 2020 yılı ayçiçeği tohumu ithalatı **1,14 milyon ton** olarak gerçekleşmiştir. Ayçiçeği tohumu ithalatında öne çıkan ülkeler Rusya ve Bulgaristan'dır. 2021 yılı ilk dört ayında ülkemiz ayçiçeği ithalatı 2020 yılı aynı döneme göre %21 azalışla 455 bin ton olarak gerçekleşmiştir.

DEĐERLENDİRME

- 2020 yılında üretici fiyatlarındaki yükseliş ve Bakanlığımızca destek miktarının artırılmış olması 2021 yılı ayçiçeği ekiliş alanlarına olumlu olarak yansımış ve ekiliş alanları artmıştır.
- Ülkemizde I. ürün ayçiçeği ekilişleri tamamlanmıştır. II. ürün ayçiçeği ekilişleri devam etmektedir.
- Bakanlığımızca 2020 yılı yağlık ayçiçeği Fark Ödemesi DesteĐi **%25** oranında artırılarak **40 krş/kg'dan 50 krş/kg'a** çıkarılmıştır.
- 13 Haziran 2021 tarihinde yayımlanan Resmi Gazete'de yer alan yeni düzenlemeyle ayçiçeği ham yağında gümrük vergisi oranı **30 Haziran 2021 tarihinden sonra %10, yağlık ayçiçeği tohumu gümrük vergisi ise sıfır olarak** uygulanacaktır.
- Bakanlığımızca yurt içi ve yurt dışı piyasalardaki fiyat değişimleri, stok yönetimi, hasat durumu yakından takip edilmekte olup üreticilerimizi koruyacak ve tüketicilerimizi kollayacak her türlü tedbir gerek görüldüğü zaman ivedilikle alınmaktadır.
- TÜİK I. tahminlerine göre ayçiçeği (yağlık ve çerezlik) üretiminin **2,37 milyon ton** olacağı öngörülmektedir.

HAZIRLAYAN

Bitkisel Üretim Genel MüdürlüĐü
Tarla ve Bahçe Bitkieri Daire Başkanlığı

☎ 0 312 258 82 00

✉ urunmasalari@tarimorman.gov.tr